

УКРАЇНСЬКІ ЖІНКИ
ТА ЧОЛОВІКИ, ЯКІ ПЕРЕЖИЛИ
СЕКСУАЛЬНЕ НАСИЛЬСТВО,
ПОВ'ЯЗАНЕ З КОНФЛІКТОМ

ЗАКЛИК ДО ДІЇ

dr. Denis
Mukwege
Foundation

Ми, українські постраждалі від сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом, приєднуємося до SEMA, Глобальної мережі жертв і постраждалих від сексуального насильства у воєнний час, а також до постраждалих і союзників по всьому світу в нашій колективній боротьбі за світ, де сексуальне насильство більше не використовується в конфліктах, де держави притягують інші держави до відповідальності, і де держави виконують свої міжнародні зобов'язання, вживаючи конкретних заходів для запобігання, реагування та відшкодування серйозної шкоди, яку завдає сексуальне насильство в умовах конфлікту.

Ми та інші суб'єкти, які підтримують нашу боротьбу за справедливість і відшкодування, **не можемо вести цю боротьбу самотужки.**

Ми вимагаємо конкретних дій від уряду України та міжнародної спільноти.

Ми, українські постраждалі від сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом, вітаємо існування Глобального заклику до дій SEMA і закликаємо міжнародну спільноту підтримати викладені в ньому вимоги.

Однак ситуація в Україні, в контексті триваючої агресивної війни Російської Федерації, вимагає врахування специфічних потреб, побажань та вимог українських постраждалих від сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом, з огляду на контекст.

Тому **МИ**, українські жінки та чоловіки, які пережили сексуальне насильство, пов'язане з конфліктом, оприлюднюємо цей **ЗАКЛИК ДО ДІЙ** і закликаємо всіх суб'єктів співпрацювати з нами, щоб зробити ці вимоги реальністю.

Вимоги, викладені в нашому Заклику до дій, ґрунтуються на наступних принципах та реаліях, характерних для конкретного контексту

З 2014 року Україна втягнута в міжнародний збройний конфлікт, спричинений актом агресії Російської Федерації проти територіальної цілісності України та подальшою окупацією частини території України. Необхідно забезпечити рівне ставлення до всіх постраждалих і не робити жодних несприятливих відмінностей між тими, хто зазнав шкоди з 2014 року, і тими, хто постраждав після повномасштабного вторгнення у 2022 році.

Триваюча агресивна війна Російської Федерації проти України та окупація частини української території завдала величезної шкоди Українській державі та українському народу. Ми, українки та українці, які пережили сексуальне насильство, пов'язане з конфліктом, солідарні з усіма, хто постраждав від агресивної війни Російської Федерації. Це стосується і тих українців, які наразі перебувають на тимчасово окупованих територіях та на лінії фронту, і тих, хто зник безвісти, і тих, хто перебуває в полоні, і тих, хто був переміщений та/або примусово депортований на територію Російської Федерації. Ми закликаємо міжнародну спільноту сприяти у звільненні усіх українців, позбавлених волі Російською Федерацією. Потреби та вимоги багатьох українців наразі не можуть бути відомі через характер скоєних проти них порушень. Правосуддя, відшкодування збитків та послуги з підтримки мають бути доступними для них, коли вони будуть звільнені в майбутньому.

Специфічний контекст існування міжнародного збройного конфлікту та агресивної війни Російської Федерації проти України означає, що, в першу чергу, Російська Федерація повинна нести відповідальність за відшкодування шкоди, заподіяної її численними міжнародними злочинами, а заарештовані активи повинні бути використані для цієї важливої мети, а також для відновлення України.

Не перекреслюючи цієї першочергової відповідальності, реальність така, що багато постраждалих потребують нагальної гуманітарної підтримки та репараційних заходів. Держава Україна та міжнародне співтовариство, включно з державними та недержавними суб'єктами, повинні заповнити цю прогалину і надати термінові репараційні заходи вразливим жертвам та особам, які перебувають у групі ризику.

Ми визнаємо кроки, які уряд України зробив для перегляду та оновлення законодавства відповідно до міжнародних стандартів у галузі прав людини, зокрема ратифікацію Римського Статуту. Ми закликаємо уряд продовжувати перегляд законодавства та існуючих законів з метою забезпечення їх відповідності міжнародним зобов'язанням, викладеним у ратифікованих Україною конвенціях з прав людини.

Нарешті, постраждалі повинні бути в центрі всіх заходів реагування та мати право на повноцінну участь у розробці всіх заходів, спрямованих на подолання сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом, в Україні.

Уряду України:

Запобігання

1.

ОБЛАСНІ ОРГАНИ ВЛАДИ повинні впровадити систему своєчасного інформування та попередження населення про потенційні загрози та наслідки окупації (включаючи ризик затримання, катування та СНПК), і процедуру евакуації цивільного населення.

2.

ПРИТЯГНЕННЯ ДО ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ на національному та міжнародному рівнях осіб, винних в воєнних злочинах, необхідні для запобігання та стримування майбутніх актів СНПК.

3.

ЗАПРОВАДИТИ ЧІТКИЙ ПЛАН ДІЙ для запобігання стигматизації та дискримінації людей, які пережили СНПК, дотримання в роботі правоохоронних органів, медичних установ, ЗМІ, соціальних служб, органів виконавчої влади та місцевого самоврядування Кодексу Мурад. Крім того, інформувати громадськість про те, які дії становлять сексуальне насильство, пов'язане з конфліктом, щоб уникнути непорозумінь. (ALUMNI)

4.

ЗАЛУЧАТИ ОСІБ, ЯКІ ПЕРЕЖИЛИ СНПК І ТОРТУРИ, як консультантів та експертів (з відшкодуванням витрат/участі, коли доречно) до складу робочих груп з питань, що стосуються їхніх прав, статусу та соціального захисту.

5.

ЗАСТОСУВАТИ НЕГАЙНИХ ДІЙ ДЛЯ ЗАХИСТУ ДІТЕЙ, які постраждали від СНПК або народилися внаслідок СНПК, зокрема забезпечення медичної допомоги, безпеки, житла, умов для розвитку та підтримки процесів усиновлення для дітей, що залишились без батьківського піклування. (SEMA)

Реагування

6.

ЦИВІЛЬНІ ОСОБИ, які були позбавлені особистої свободи внаслідок агресії РФ і зазнали СНПК і тортур, і були змушені залишити своє місце проживання, потребують тривалої соціально-економічної підтримки та забезпечення окремим житлом.

7.

НАДАВАТИ КОМПЛЕКСНУ ДОПОМОГУ та відшкодування, орієнтовану на постраждалих, щоб постраждалі могли відновити своє життя, інтегруватися у громади, запобігти подальшій стигматизації та шкоді.

8.

ПОСЛУГИ ДЛЯ ПОСТРАЖДАЛИХ від СНПК мають бути адаптовані таким чином, щоб забезпечити конфіденційність та захист особистої інформації постраждалих.

9.

РОЗРОБИТИ ЗАКОН, спрямований на соціальний захист осіб, які постраждали від тортур внаслідок військової агресії РФ.

Правосуддя та підзвітність

10.

РОЗСЛІДУВАННЯ, судове переслідування та притягнення до відповідальності осіб, які вчиняли або сприяли вчиненню злочинів СНПК, повинні здійснюватися як на національному, так і на міжнародному рівні.

11.

ВИЗНАТИ СНПК, тортури, катування незаконними формами ведення війни.

12.

ОСОБИ, винні у вчиненні СНПК, тортур та інших воєнних злочинів, не підлягають амністії.

Відшкодування

13. **ІМПЛЕМЕНТУВАТИ ЗАКОН 4067**, в тому числі затвердити підзаконні НПА з механізмами реалізації закону.
14. **ЗАТВЕРДИТИ ПІДЗАКОННІ НПА** з механізмом реалізації законів, спрямованих на захист прав людей, які пережили СНПК, тортури, та незаконне позбавлення волію.
15. **ВИЗНАЧИТИ РОЗМІР ВІДШКОДУВАНЬ** у гідній та достатній сумі.
16. **РОЗШИРИТИ МАНДАТ РЕЄСТРУ ЗБИТКІВ**, включивши до нього тих, хто постраждали до повномасштабного вторгнення починаючи з 2014 року.
17. **ІНФОРМУВАТИ ПРО РЕЄСТР ЗБИТКІВ** для України та реагувати на зворотній зв'язок постраждалих від тортур та СНПК.

Міжнародній спільноті:

18. **ДЕМОНСТРУВАТИ** нульову толерантність до тортур і злочинів СНПК.
19. **СПРИЯТИ ЗВІЛЬНЕННЮ ВСІХ УКРАЇНЦІВ**, позбавлених свободи Російською Федерацією.

Генеральному Секретарю

20.

ВИЗНАТИ, що РФ відповідає критеріям, за якимим країна має бути включена до переліку сторін, які обґрунтовано підозрюються у вчиненні зґвалтувань або інших форм сексуального насильства, або є відповідальними за них, в ситуаціях збройного конфлікту.

dr. Denis
Mukwege
Foundation

ЦЕЙ МАТЕРІАЛ РОЗРОБЛЕНО ГО СЕМА УКРАЇНА, ЗА ПІДТРИМКИ ФОНДУ ДОКТОРА ДЕНІСА МУКВЕГЕ, ЗА УЧАСТЮ ЦЕНТРУ КРИЗИ ТА ПІДТРИМКИ (CDCS) МІНІСТЕРСТВА ЄВРОПИ ТА ЗАКОРДОННИХ СПРАВ ФРАНЦІЇ. ЗМІСТ МАТЕРІАЛУ Є ВИКЛЮЧНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ ГО СЕМА УКРАЇНА І НЕ ОБОВ'ЯЗКОВО ВІДОБРАЖАЄ ПОЗИЦІЮ ФОНДУ ДОКТОРА ДЕНІСА МУКВЕГЕ.

ФОНД ДОКТОРА ДЕНІСА МУКВЕГЕ Є МІЖНАРОДНОЮ ПРАВОЗАХИСНОЮ ОРГАНІЗАЦІЄЮ, ОРІЄНТОВАНОЮ НА ПОСТРАЖДАЛИХ, ЯКА ПРАЦЮЄ НАД ЗМІНОЮ ВІДПОВІДІ НА СЕКСУАЛЬНЕ НАСИЛЬСТВО, ПОВ'ЯЗАНЕ З КОНФЛІКТОМ.